

Aanbevelingsbrieven en deelname aan de broodbreking

Vraag:

Wat is het nut van aanbevelingsbrieven, en hoe moeten we ons Bijbels gezien gedragen ten opzichte van bezoekers die ons onbekend zijn en die zonder aanbevelingsbrief komen, terwijl ze toch – bijv. tijdens een bezoek – de wens hebben met ons het brood te breken?

Antwoord:

“In verbinding met deze vraag, die zeker een uitvoerige behandeling verdient, is het misschien op z’n plaats allereerst enkele principiële woorden te schrijven over de gemeenschap aan de Tafel van de Heer en de verantwoordelijkheid die daarmee verbonden is.

We vinden in Gods Woord twee verschillende aspecten van de christelijke verantwoordelijkheid. Allereerst hebben we een persoonlijke verantwoording: “Laat een ieder zichzelf beproeven en zo eten van het brood en drinken van de drinkbeker...” (lees 1 Kor. 11:27-31). Anderzijds vinden we ook de gezamenlijke verantwoording van de gemeente: “Ik wil niet dat gij gemeenschap hebt met de boze geesten. Gij kunt niet de drinkbeker van de Heer drinken en de drinkbeker van de boze geesten; gij kunt niet deelhebben aan de Tafel van de Heer en aan de tafel van de boze geesten” (1 Kor. 10:20-22). Wanneer gelovige Christenen werkelijk vergaderd willen zijn tot de Naam van de Heer Jezus, dan moeten deze beide zijden van de verantwoordelijkheid in acht genomen worden, opdat de rechten van hun Hoofd en Heer niet gering worden geacht, Die immers in hun midden wil zijn.

Bij onze vraag gaat het meer om de tweede kant: die van de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van de vergadering. In de begintijd van de Gemeente zoals die wordt beschreven in het Nieuwe Testament was de situatie zeker zo dat iedereen die tot een levend geloof kwam ook meteen deelnam aan de broodbreking. Door zijn bekering en zijn nieuwe geloof in het verlossingswerk van Christus, alsook door de doop en de wandel in nieuwheid van leven bewees de ‘nieuwkomer’ een lid van het Lichaam van Christus en een volgeling van zijn Heer te zijn. We lezen daarom in het Nieuwe Testament niets over een bijzondere ‘toelatingspraktijk’ wat betreft de deelname aan de broodbreking.

Maar het was anders in het geval van bezoekers uit andere plaatsen. In zo’n geval kon de ontvangende vergadering in eerste instantie alleen het persoonlijke getuigenis van de betrokken gelovige horen; maar bij een onmiddellijke deelname aan de broodbreking had de vergadering dan niet kunnen beantwoorden aan haar gemeenschappelijke verantwoording. Op dit punt zien we nu in het Nieuwe Testament dat de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de Heer zelfs uitging boven het niveau van een plaatselijke vergadering. Want in de aanbevelingen en aanbevelingsbrieven die meer dan eens worden vermeld, komt de samenwerking van de beide betrokken vergaderingen tot uiting. Enerzijds was de vergadering van waaruit de bezoeker kwam, zich ervan bewust dat die andere vergadering een getuigenis over hun bezoeker nodig zou hebben; anderzijds kon de ontvangende vergadering vertrouwen op het getuigenis van de eerste vergadering, en zo de bezoeker laten deelnemen aan de Tafel van de Heer op het getuigenis van de twee

of drie broeders die hadden gehandeld in opdracht van de vergadering (in Korinthe schijnt de gewoonte van de aanbevelingsbrieven zo ver te zijn gegaan dat enkelen zelfs eisten dat ook Paulus – nota bene de stichter van de vergadering in Korinthe! – bij zijn volgende bezoek een aanbevelingsbrief moest overhandigen; 2 Kor. 3:1-2). In de aanbevelingsbrieven, die dus destijds al gebruikelijk waren, werd dus uitgedrukt dat de betreffende persoon in zijn plaatselijke vergadering bekend was als een wedergeboren Christen en op grond van zijn levenswandel in leer en praktijk kon worden aanbevolen voor deelname aan de broodbreking. Soms had de aanbeveling ook betrekking op de dienst die de betreffende gelovige deed. Op die manier werd de eenheid van de Geest praktisch ook onder de plaatselijke vergaderingen op de hele aarde bewaard (Rom. 16:1, Kol. 4:10).

In onze tijd is het helaas niet meer zo eenvoudig. Het geheel van de Gemeente van God (d.w.z. alle ware kinderen van God) is uiterlijk geen eenheid meer. Mensen hebben een veelvoud aan 'eenheden' gevormd (kerkgenootschappen, gemeenten enz.), en de uitdrukking, de vertegenwoordiging van het éne Lichaam kan alleen nog worden verwerkelijkt en bewaard waar ware Christenen gescheiden van al deze menselijke systemen vergaderd zijn tot de Naam van de Heer. Zo kunnen zij, hoewel zij niet de Gemeente zijn, toch Gods gedachten over Zijn Gemeente verwerkelijken, die immers nog steeds van kracht zijn!

Gezien de grote verwarring en het onoverzichtelijke karakter van de hele Christenheid is de hierboven vermelde 'toelatingspraktijk' ontstaan. Dat is niets anders dan een uitdrukking van verhoogde waakzaamheid en zorgvuldige verantwoordelijkheid in de huidige tijd. Twee of drie broeders (de getuigen waardoor iedere zaak moet vaststaan, verg. Deut. 19:15, Matth. 18:16, Joh. 8:17, 2 Kor. 13:1, 1 Tim. 5:19) voeren een gesprek met de betreffende gelovige die zijn plaats aanvraagt. Daarbij gaat het niet allereerst om een zo groot mogelijk inzicht in het Woord van God en in de Gemeente (hoe wenselijk dat op zich ook is), maar om de vraag of het hart werkelijk oprecht is voor God en Hem wil gehoorzamen. Daarbij moeten we nooit vergeten hoe weinig we destijds zelf begrepen! In het gesprek moet ook worden vastgesteld of de één of andere verandering aanwezig is voor deelname aan de broodbreking. Wanneer dit niet het geval is en de broeders vrijmoedigheid hebben, stellen ze (meestal via de broedervergadering) aan de hele vergadering voor om die gelovige toe te laten tot de volle praktische christelijke gemeenschap. De beslissing ligt dus niet bij één of enkele broeders of de broedervergadering, maar bij de hele vergadering, hoewel soms de indruk bestaat alsof dat laatste alleen maar een formaliteit is. Maar dat laat alleen maar zien hoe gemakkelijk wij ook in iets dat geestelijk zo belangrijk is, vervallen tot sleur en ons niet meer bewust zijn van de grote verantwoordelijkheid die we hebben voor de Heer. De vergadering als geheel laat toe (en sluit uit), ook al zal ze normaal gesproken terecht vertrouwen op het oordeel van enkele geestelijk gezinde, verstandige en vertrouwde broeders.

Door deze manier van doen bij de toelating wordt voor het aangezicht van de Heer zoveel mogelijk voorkomen dat er ongemerkt kwaad in wandel, leer of verbindingen in het midden van de gelovigen binnendringt.

Daarom zijn aanbevelingsbrieven bij bezoeken van broeders en zusters uit andere plaatsen belangrijker dan ooit tevoren. Maar het moeten wél aanbevelingen zijn van vergaderingen die samenkomen op dezelfde grondslag van het bewaren van de eenheid van de Geest (Ef. 4:3). Zo wordt het ook gepraktiseerd. Maar wanneer de afzenders helemaal niet bekend zijn, of wanneer bekend is dat ze niet met ons in praktische gemeenschap zijn, dan kan een aanbevelingsbrief zijn eigenlijke dienst niet vervullen.

Na deze nogal uitvoerige beschrijving van de praktijk van toen en van nu komen we nu bij een probleem dat ons bezighoudt: wat moeten we doen wanneer iemand uit de één of andere christelijke groepering als bezoeker in een plaats verblijft waar 'zijn eigen gemeente' niet is, maar waar broeders en zusters vergaderd zijn tot de Naam van de Heer – gelovigen die Gods gedachten over Zijn Gemeente kennen en deze ook naar Zijn Woord willen verwerkelijken?

Principieel kunnen hier geen andere toelatingsbeginselen voor de broodbreking worden toegepast. Afgezien van het persoonlijke getuigenis van de betrokken persoon moeten er dus bij de vergadering ook getuigenissen van twee of drie personen bekend zijn in wie de vergadering vertrouwen kan hebben, opdat de betreffende gelovige met de anderen kan deelnemen aan de broodbreking. In sommige kringen is het de praktijk om onbekende bezoekers 'op eigen verantwoording' te laten deelnemen, naar het beginsel: "Laat een ieder zichzelf beproeven" (1 Kor. 11:28). Dit is echter in strijd met de Bijbel, omdat daarbij met de even belangrijke verantwoordelijkheid van de vergadering geen rekening wordt gehouden.

In zo'n geval dienen zich daarom vaak twee vragen aan:

Hoe stellen we bij een volledig onbekende bezoeker vast of hij (zij) een trouw en oprecht kind van God is?

En wat moeten we doen als vaststaat dat de betreffende gelovige weliswaar tijdens bezoeken wil deelnemen aan de broodbreking, maar in zijn eigenlijke woonplaats een 'gemeente' bezoekt die niet samenkomt op grondslag van de eenheid van het Lichaam van Christus?

Op die eerste vraag krijgen we zeker geen antwoord onder tijdsdruk, haastig, in een oppervlakkig gesprek. Daarvoor is een zekere rust en ook een geestelijk onderscheidingsvermogen nodig bij hen die aan het gesprek deelnemen; daarom kan zo'n gesprek normaal gesproken niet kort voor de samenkomst plaatsvinden.

De beantwoording van de tweede vraag hangt ervan af hoe we de innerlijke houding van de betreffende persoon beoordelen. Het kan in positieve zin gaan om een eenvoudige, onwetende en oprechte gelovige die geen kennis en inzicht heeft als het gaat om de plaats van samenkomen naar Gods Woord en alleen maar eenvoudig de wens heeft de dood van de Heer te verkondigen, en daarom bij 'de broeders' komt omdat 'zijn eigen gemeente' in die plaats niet bestaat; in zo'n geval zouden we zijn begrip van de waarheid van de Gemeente tot voorwaarde voor toelating tot de broodbreking maken, wanneer we hem niet zouden laten deelnemen. Maar zo'n kennis en inzicht mogen en kunnen we niet zonder meer bij iedereen veronderstellen.

Elk geval heeft een zorgvuldig onderzoek nodig. Een verbinding met valse leringen maakt de gemeenschap aan de Tafel van de Heer in elk geval onmogelijk. Bij de behandeling van vragen over zijn lidmaatschap in een kerk of bij de vraag wat hij in de toekomst van plan is te doen, hebben de broeders die met hem spreken veel wijsheid en een goed geestelijk onderscheidingsvermogen nodig om de wil van de Heer te herkennen en Zijn gedachten over Zijn Gemeente te verwerkelijken.

Maar het ziet er heel anders uit wanneer de bezoeker wel degelijk kennis heeft van Gods gedachten over Zijn Gemeente, en hij zelfs erkent dat 'zijn eigen gemeente' niet in alles gebaseerd is op Gods Woord – en hij er tóch wil blijven. Wanneer zo iemand de wens heeft als bezoeker gemeenschap aan de Tafel van de Heer te oefenen, dan zou de

betreffende vergadering zich schuldig maken aan lichtzinnigheid in de dingen van de Heer, wanneer ze zo'n gelovige eenvoudig het recht zou geven deel te nemen aan de broodbreking, terwijl hij toch handelt in strijd met het inzicht dat hij heeft in Gods Woord.

Oprechtheid voor de Heer en voor de leden van Zijn Lichaam is daarbij het belangrijkste criterium, zoals we zien. We moeten erkennen dat het ons daaraan allemaal vaak ontbreekt. Maar ook de ernst en het geestelijke onderscheidingsvermogen van hen die zich met zulke vragen bezighouden zijn belangrijke voorwaarden, opdat de Naam van onze Heer geen oneer wordt aangedaan en Zijn waarheid niet wordt ontkracht.

Enerzijds staat er: "Neemt elkaar aan, zoals ook Christus u aangenomen heeft tot heerlijkheid van God" (Rom. 15:7). Anderzijds moet ons gedrag ook in de openbaring van de broederliefde telkens weer alleen georiënteerd zijn aan het Woord van God: "Deze dingen schrijf ik u ... Maar als ik uitblijf, dan weet gij hoe men zich moet gedragen in het Huis van God, dat is de Gemeente van de levende God, de pilaar en grondslag van de waarheid" en "De heiligheid is een sieraad voor Uw huis, HEERE, tot in lengte van dagen" (1 Tim. 3:14-15, Ps. 93:5).

A.Remmers

(uittreksel uit het boek 'Vast verbonden' van E.A. Bremicker, recent verschenen bij de uitgever)